

ЧУДОМИР ХРИСТО ПАТРЕВ

chitanka.info

Въпреки туркофилския дух в Казанлък, въпреки преобладаващия турски елемент бунтовният пламък не е загасвал и още в първите десетилетия на робството из Балкана почват да бродят хайдути, а покъсно в Старозагорското въстание, в Габровското, в Хаджидимитровата и Ботева чета са били включени доста казанлъчани, а най-вече шипчани. Един от тях, забравен от историята, е Христо Николов Патрев.

Още от ранна възраст той е първо ножарски чирак в село, след това с баща си отваря кръчма във Варна, после е слуга у някакъв грък, който го научава на четмо и писмо, връща се пак в село, но буйната му шипчанска кръв не му дава мира и още юноша той е в някаква хайдушка чета из Делиормана. Турска потеря я разбива и Патрев избягва в Румъния, където се запознава с Караджата и байрактаря му Иван Пейоолу — също от Шипка. Патрев иска да постъпи в четата, но го не искат, че бил малолетен. След дълги молби е приет и в четвъртия бой с турците бил ранен на няколко места, но не опасно. Като достигнали над селото, с позволение на Хаджи Димитра слизат с още един другар за лекарства и храна, но били заловени и другарят му Ст. Орешков бил обесен в Казанлък, а Патрев като малолетен осъдили на доживотен затвор. Изпратен на заточение в Мала Азия, той избягва в Бейрут и оттам, с помощта на руския консул, в Одеса, Киев, Кишиньов и наново в Букурещ при хъшовете. Сега пък се запознава с Левски и през 1876 година той е един от седмината организатори на Търновския революционен комитет. Патрев, Станьо Гъдев (също от Шипка) и Тодор Кирков са имали Габровско-Тревненския район с център с. Нова махала. В навечерието на въстанието той е войвода на новомахленската чета, а Гъдев и Кирков му са помощници. На 20 май 1876 година в местността „Костов чукар“, или „Дебели рът“, четата води лют бой с башибозуци и редовна войска, но е била разбита и разпръсната. С 30 души Патрев потегля за Сливенския балкан, но по пътя турски потери и засади намалили числото им и той само с още трима другари достига до Айтоския балкан, край с. Ченге (Аспарухово). Селският говедар обещал да им донесе храна, но съобщил на властта. Дали му храна и стъкло ракия, в която имало силна упойка, и те заспали дълбоко. Така спящи са били хванати и Осман Пилич, главатарят на потерята, отрязал гордата глава на Патрев.

Сега училището на това село се нарича народно училище „Войвода Христо Н. Патрев“ и това е единственият му паметник.

(Публикуван във в. „Септември“ (Стара Загора), XI, бр. 715 от 20.VI.1956 г.)

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.